

RAAP België - Rapport 075

**Aanleg van een gecontroleerd
overstromingsgebied op de Verrebeek
Brakel**

**Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2017D226**

R A A P

**Nazareth
2017**

Colofon

Opdrachtgever: Provincie Oost-Vlaanderen
Dienst Integraal Waterbeleid
PAC Het Zuid
Woodrow Wilsonplein 2
9000 Gent

Titel: Aanleg van een gecontroleerd overstromingsgebied op de
Verrebeek - Brakel
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van maatregelen - 2017D226

Status: Definitief

Datum: Juni 2017

Auteur: Vermeulen Bram

Projectcode: 2017D226

Raaproject: BRVE-01

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Steenweg Deinze 72,
9810 Nazareth

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BVBA
Steenweg Deinze 72
9810 Nazareth
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2016

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Op basis van het geleverd onderzoek zonder ingreep in de bodem, een bureaustudie, was het mogelijk om een gefundeerde uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed in de ondergrond van het projectgebied, de waarde ervan en de omgang hiermee.

1.2 De aan-/afwezigheid van een archeologische site

Aangezien de specifieke ligging binnen en beekdal worden er uit geen enkele archeologische periode bewoningssporen verwacht. Er is ook geen uitgesproken topografie aanwezig waarbij de kans op de aanwezigheid van steentijdvindplaatsen zeer klein is. Wel kan er materiaal aanwezig zijn in de alluviale afzettingen. Rondom het plangebied zijn immers op hoger gelegen percelen tal van prospectievondsten geregistreerd, voornamelijk uit de Romeinse periode. Dit wijst mogelijk op een vrij intense bewoning in deze archeologische periode. De herkomst van dergelijke afgezette vondsten blijft dan echter onbepaald. Daarnaast kunnen ook vondsten en sporen aanwezig zijn die kunnen worden gelinkt met oever-gebonden activiteiten (visvangst, waterwerking, ontginning, dumps en dergelijke meer). Dergelijke vondsten blijven tot nu toe in Vlaanderen relatief onbekend.

1.3 Impactbepaling

Het aanleggen van een kunstmatig dijklichaam voor de creatie van een gecontroleerd overstromingsgebied zal een negatieve invloed hebben op de bewaring van mogelijk aanwezige archeologische relicten in de ondergrond. Algemeen gaat het om een bodemingreep over bijna 0,5 ha. De diepte van afgraving verschilt tussen de verschillende onderdelen:

Overzicht uitgravingen ten opzichte van het huidig maaiveld:

- a. **Dijklichaam: - 0,5 m** (0,2 m zandgrond + 0,3 m kleikern) (opp.: 4680m²)
- b. **Gracht: - 1 m** (over een afstand van 175m)
- c. **Drainage: - 0,5 m** (over een afstand van 110 m)
- d. **Schuif: - 1,9 m** (1,7 m uitgraving + 0,2 m steenbestorting) **onder volledige schuifconstructie en - 2,3 m tot - 4 m onder de schuif** (1,7 m uitgraving + 0,3 m gewapend beton + 0,3 m schraal beton onder volledige plaat / 1,7 m uitgraving + 0,3 m gewapend beton + 2,0 m schroefpalen of damplanken) (totaalopp.: 40m² binnen het dijklichaam)
- e. **Duiker: - 2 m** (1,3 tot 1,4 gracht + 0,3 beton + 0,3 schraal beton) aan de uiteinden en **- 1,6 meter** onder het middengedeelte (1,3 tot 1,4 gracht + 0,2 zandcement) (opp.: 20m²)
- f.

De impact van de periodieke waterstand binnen het overstromingsgebied zelf is moeilijk in te schatten. Er wordt aangenomen dat dit geen grote impact zal hebben op het bodemarchief.

Het plangebied is echter een sterk onregelmatige zone (een dijk, het plaatselijk verleggen van de Verrebeek en de veldweg, aanleg van een schuifconstructie), en niet om een ruimer afgebakend terrein. Ook is het totaaloppervlak van de ingreep relatief klein. Deze feiten zijn eerder nefast voor de zichtbaarheid van archeologische vondsten en sporen.

De verstoring blijft daarnaast op sommige plaatsen beperkt tot slechts enkele tientallen centimeters zoals voor de dijk of de drainagebuis. Ondanks afgezette vondsten in de alluviale lagen kunnen voorkomen op deze diepte wordt het stratigrafisch zicht zeer beperkt.

1.4 Bepaling van de maatregelen

Algemeen kunnen archeologische resten in de bodem niet worden uitgesloten. De trefkans is echter laag en er wordt verwacht dat het voornamelijk afgezet materiaal betreft. Dergelijke vondsten zijn wetenschappelijk gezien minder van belang. Dit geldt echter niet voor de mogelijke aanwezigheid van beek-gerelateerde sporen en puntlocaties. De potentiële kenniswinst wat de geschiedenis van dit gebied betreft bij verder onderzoek van dit beperkt stukje beekvallei is zeer klein.

Gezien de beperkte bodemingreep, de lage verwachting en de eerder beperkte potentiële kenniswinst wordt er **geen verder onderzoek** geadviseerd.

2 Programma van maatregelen

Niet van toepassing.